

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 kron, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2.50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 31.

V Ptuj v nedeljo dne 1. avgusta 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Naši pred Varšavo! — Velikanska bitka v Galiciji in na Poljskem doslej povsod za nas zmagovita. — Rusija pred polomom. — Druga velika bitka pri Gorici končana z našo zmago. — Skupne italijanske izgube doslej nad 180.000 mož. — Italijani bežijo iz Afrike. —

Uspehi Turkov.

Na severu še ni prišlo do odločitve. Ali nemški in naši kanoni so že naperjeni proti Varšavi in kakor vse kaže, bodo kmalu zapeli zvonovi, da je največja trdnjava Rusov proti zapadu v naši roki. Ruske armade že kažejo vse znake obupanja; na svojem begu pred zmagovalci požigajo vasi in uničujejo žetev. Železne ure odločitve prihaja. In čeprav še ne bode prinesla zaželjenega miru, je vendar gotovo, da bode velevažnega pomena za vso nadaljnjo vojno.

Krasne uspehe smo dosegli na italijanski fronti. Pomisliti je, da imamo tam le maloštevilne čete zbrane. Ali od teh čet je vsak mož junak. Druga desetdnevna velikanska bitka na Goriškem je končala z našo zmago. Pri temu so izgubili Italijani 100.000 mrtvih in težko ranjenih. Prva bitka na Goriškem prinesla je laškimi izdajalcem 80.000 mož izgube. Skupno so torej Italijani izgubili v teh par tednih vojne 180.000 mož. To je tako ogromna izguba, da jo bo „sosed“ prav težko prebolel.

Tudi na ostalih bojiščih — kakor je razvidno iz uradnih poročil — je položaj vseskozi ugoden.

Eno leto vojne!

K.-B. Dunaj, 25. julija. Iz vojnega tiskovnega urada se poroča: Naše čete obhajajo, na obeh bojiščih uspešno se boreče, obletnico po onem usodepolnem dnevu, na katerem je potekel avstro-ogrski ultimatum na Srbijo. Celi svet sovražnikov vstal je proti centralnim državam in marsikatero težko nalogo se je stavilo našim armadam.

Danes pa leži — medtem ko držijo naši nasprotniki le ozke dele alžaske in vzhodno-gališke zemlje — roka Nemčije trdno na vsej Belgiji, ter na najbogatejših pokrajinah Francoske in na severnem vzhodu stojijo zvezne armade Avstro-Ogrske in Nemčije globoko v Rusko-Poljski, cev svojih topov proti največji utrdbi carske države

obrnjeno. Na južnem zapadu žrtvuje naš najnovejši sovražnik mnogo tisočev človeških življenj, brez da bi zamogel prebiti zid naših bojevnikov. Ob Dardanelah drži naš tretji zaveznik zvesto stražo. Zvezne armade bodejo v zvestem bratstvu orožja dobro pot, ki so jo zapričele, tudi do uspešnega konca hodile!

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 24. julija. Uradno se danes razglasa:

Rusko bojišče. Na ruskem bojišču pretekli je včerajšnji dan razmeroma mirno.

Pri Iwangorodu zavrnilo so naše čete nekaj slabih napadov sovražnika.

Južno Krylova bil je neki ruski poskus prekoračenja čez Bug preprečen.

V ostalem je položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče. Na Goriškem omejil se je sovražnik včeraj čez dan na močni artiljerijski ogenj. Obupani nočni napadi proti našim postojankam ob robu platōja od Doberda bili so zopet pod težkimi izgubami za Italijane razbiti in niso mogli na dejstvu mičesar spremeniti, da je napad na primorsko obrambeno postojanko zamán.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Zmage naših in nemških armad na Poljskem in v Galiciji. — Skupno nad 120.000 vjetih Rusov in 40 zaplenjenih kanonov.

(Avstrijsko uradno poročilo od sobote).

K.-B. Dunaj, 24. julija. Uradno se danes razglasa:

Rusko bojišče. Sovražnik izpraznil je včeraj vsled zmagovitih napadov, ki jih je izvršila zadnje dni armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda, med Vislo in Bystryco v frontni oddaljenosti 40 kilometrov svoje postojanke in je šel 8 do 10 km severno v tam pripravljeno svojo postojanko nazaj. Njegovi poskusi, da bi se preje v istotaku pripravljenih postojankah vstavil, so se izjalovili vsled našega kōra. Število od nadvojvodove armade vjetih sovražnikov, ki se je zadnjič poročalo, naraslo je na 45 oficirjev in 11.500 mož.

Severno Grubieszowa vsilile so nemške moči v sovražno postojanko.

Pri Sokalu ponovili so se brezuspešni napadi Rusov proti našim pozicijam. Na vzhodnem bregu Buga neposredno zapadno Iwangoroda poskusil je sovražnik nekaj brezuspešnih napadov na čete sedmograškega zbora.

Na ostalih delih fronte je položaj pri menjajoči ljutosti bojov nespremenjen.

Med Pilico in Bugom boreče se zvezne čete vjele so od 14. julija sem okoli 50.000 Rusov.

(Ako se zračuna vse uradne številke skupaj, potem so naše in nemške armade v zadnjih tednih vjele nad 120.000 Rusov, zaplenile 40 kanonov in velikanske množine streliva. Op. ur.)

Italijansko bojišče. Čeprav bitka na Goriškem tudi včeraj še ni končana, postaja polni neuspeh druzegasplošnega napada Italijanov vedno jasnejši.

Proti goriškemu mostičju pričel je včeraj zvečer na visočino od Podgore novi napad, katerega je že artiljerijski ogenj v kali zadušil. Protinapad naših čet vrgel je sovražnika popolnoma nazaj. Na severno-zapadnem robu

platoja Doberdo postali so italijanski napadi slabotnejši in redkejši; ponoči so popolnoma ponehali. Zopetni napadalni poskusi ob fronti Polazzo-Vermeigliano bili so lahko vstavljivi. Pri Selzu vsilil je sovražnik včeraj popoldne v en del naših jarkov ob robu platoja. Ponočni protinapad prinesel pa je zopet vse prejšnje postojanke v našo last in je vrgel sovražnika na celi črti nazaj. Današnji dan pričel je že mirnejše.

V pokrajini Krna smo zopet vse sovražnikove napade odbili. Pri temu se je zlasti infanterija nadvojvode Jožefa odlikovala.

Ob tirolski in koroški fronti je položaj nespremenjen.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Narew na celi fronti prekoračen. — 25 km od sredine Varšave. — Zopet 6000 Rusov vjetih. (Nemško uradno poročilo od nedelje.)

K.-B. Berlin, 25. julija. Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Pri armadi generala pl. Belowa vršili so se boji z zadnjimi oddelki nasprotnika. Včeraj smo nadaljnih 6000 Rusov vjeli.

Pri napadih ob Jefia južno Kowna in v pokrajini Dembowo, 10 km severno-vzhodno Suwalkija, smo zavzeli ruske jarke.

Narew je na celifronti od južno Ostrolenka do Pultuska prekoračen. Južno od Pultuska približujejo se naše čete Bugu. Južno-zapadno te trdnjave smo dosegli vključ budemu odporu sovražnika linijo Nasiełsk-Gzowo.

Zapadno Blonja smo več sovražnikovih postojank zavzeli; južno Varšave vzeli smo v naskoku kraje Ustanow, Lebiska in Jazgorzew. (Ti kraji ležijo 25 kilometrov južno od sredine Varšave! Op. ur.)

Vrhovno armadno poročilo.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 26. julija. Uradno se danes popoldne razglasa:

Rusko bojišče. Južno Sokala zavzele so naše čete neko za naša mostičja na vzhodnem bregu Buga važno postojanko; pri temu je padlo 1100 vjetih in 2 strojni puški v naše roke. Severno-zapadno od Grubieszowa zavzele so nemške moči nanovo prostora.

Na ostalih delih fronte se ni zgodila sprememba položaja.

Italijansko bojišče. Včeraj vnel se je nanovo boj za rob platoja od Doberda. Po dnevu in po noči napadali so Italijani ob

celi fronti neprenehoma z največjo ljutostjo. Pa tudi ta nova poraba moči in žrtev je bila brezuspešna. Le mimogrede dosegel je sovražnik krajevne uspehe. Danes v jutrajnem mraku bile so prejšnje postojanke brez izjeme v lasti junaških braniteljev.

Proti goriškemu mostičju ni poskusil sovražnik nobenega novega napada. Danes zjutraj pričel je zopet ogenj italijanske artiljerije na Goriškem.

V pokrajini Krna bil je včeraj popoldne neki sovražni napad v ročni borbi in z metanjem kamenja odbit. Nazaj vrnivši se Italijani imeli so v našem topovskem ognju močne izgube.

Eden naših letalcev metal je bombe na Verono.

Na koroški in tirolski fronti se ni ničesar pomembnega zgodilo.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 26. julija (W.-B.) Iz Velikega glavnega stana se danes poroča:

Vzhodno bojišče. Severno Njemena dosegla je armada generala pl. Belowa pokrajino od Poswola in Poniewitza. Kjer se je nasprotnik še vstavil, bil je vržen. Vjeli smo čez 1000 Rusov.

Ob Narew-fronti izsilile so naše čete tudi zgoraj Ostrolenka prehod. Spodaj potisnile so trdovratno se upirajočega nasprotnika počasi proti Bugu nazaj. Nekaj tisočev Rusov bilo je vjetih, čez 40 strojnih pušk zaplenjenih.

Proti severni in zapadni fronti trdnjavske skupine od Nowogeorgiewska in Varšave prihajajo naše čete vedno bližje.

Jugo-vzhodno bojišče. Severno linije Wojilawice (južno Cholma) — Rubieszowa (ob Bugu) so nemške čete v bojih zadnjih dni sovražnika nadalje proti severu nazaj potisnile. Včeraj smo vjeli 11 oficirjev, 1457 mož in zaplenili 11 strojnih pušk.

V ostalem je položaj zapadno Visle in pri zveznih armadah generalfeldmaršala pl. Mackensena nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 27. julija. Uradno se danes poroča:

Rusko bojišče. Odkar so vzele naše čete v naskoku Sokal, smo se borili jugo-vzhodno mesta za neko višočino, ki je važna za obr-

žanje prehodov čez Bug. Včeraj vzeli so naši hrabri regimenti v naskoku to pozicijo; pri temu so vjeli 20 oficirjev in 3000 mož ter zaplenili 5 strojnih pušk. Boji severno Grubieszowa se nadaljuje uspešno. Drugače je položaj na severnem vzhodu nespremenjen.

Italijansko bojišče. Pod varstvom težkega artiljerijskega ogromnega ognja napadli so Italijani zopet z ojačenimi močmi plato od Doberda. Naskok se je izjalovil pod velikanskimi izgubami. Po ljutih bližinskih bojih ostale so naše čete tudi na tem 9. dnevu bitke v polni lasti svojih starih bojnih postojank ob robu platoja. Na ostalih delih primorske fronte, potem v tirolskem in koroškem obmejnem kraju se ni zgodilo ničesar bistvenega.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 27. julija (W.-B.). Iz Velikega glavnega stana se danes poroča:

Zapadno bojišče. Slabši francoski napadi z ročnimi granatami severno Soucheza in razstreljanja v pokrajini Le Menilev Champagni bili so brezuspešni. V zapadnih Argonah zasedli smo nekaj sovražnih jarkov. Na obstreljevanje Thaucourta odgovorili smo zopet z artiljerijskim ognjem na Pont à Moussons. V Vogezah prišel je sovražnik včeraj zvečer v last naših najsprejnejših jarkov na Lingekopfe (severno Münster). Pri Roncu smo neki francoski, pri Paronne pa neki angleški letalni stroj prisilili, da prideta doli. Letalce smo vjeli.

Vzhodno bojišče. Neki napad na Mitave bil je od nas zavržen. Med Poswolum južno Mitave in Njemeno sledim umikajočemu se nasprotniku. Rusi so poskusili včeraj naše čez Narew vsiljene čete nazaj potisniti z velikim enotnim napadom iz linije Zg. Gowerowo vzhodno Rozana-Wiszoka. Serock južno Pultuska. Ruska ofenziva pa se je popolnoma izjalovila. Vjeli smo 3.319 Rusov in zaplenili 13 strojnih pušk. Vzhodno in južno-vzhodno od Rozana silijo naše čete za vrženim sovražnikom. Ob Bugu (jugo-vzhodno od Pultuska) se še borimo trdovratno. Pred Nowogeorgiewom in Varšavo nobena sprememba

Južno-vzhodno bojišče. Pred Iwanogorodom nič novega. Severno od Grubieszowa vrgli smo sovražnika iz večih vasi in vjeli 3.941 Rusov, med njimi 10 oficirjev. V ostalem je položaj pri nemških četah feldmaršala pl. Mackensena nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Bojne pesni.

VII.

Avstrija, mogočna starka
v ognju si se pomladila,
kakor „feniks“ z novim čarom
iz pepela porodila.

Avstrija, mladenka zala,
dvigaš zmagovite roke,
blagoslavljaš v divnem srcu
zveste tvoje si otroke.

Avstrija, kdo bi premagal
večno bitje, ki ne vмира?
ki je močno, kadar vriska,
ki je svežo, kadar hira...

Avstrija, do časev konca
boš prerod svoj praznovala,
in s krvjo narodov svojih
nad vsem svetom zmagovala.

VIII.

Tvoje skale, Kras, so revne in gole,
le smeh imajo za sovražne navale,
Tvoja srca brez strahu
so kakor te skale!

Kdor kruh je sejal
na zemljo suho
in belo kakor mrtvaško rjuho,
kdor s krvavimi prsti v dolinice
je zbiral zemljo za vrtece,
kdor kraški burji v oko je zrl —
ta bode rad za svoj dom umrl!

Rod kraški, na stebrih tvojega drevja
zgradil je sovrag Benetke svoje —
stoletno sovraštvo v uho mu zdaj poje:
Razsujmo Italijo izdajalsko!
Evviva la guerra — Benetke so tvoje!

IX.

(Melodija «Tam za turškim gričem».)

Tam za laškim gričem
tam je dost' fantičev,

k' se za nas vojskujejo,

k' se za nas vojskujejo,

Proti izdajalcem
proti Efijaltem
vsakdo rad v vojsko gre,
vsakdo rad v vojsko gre.

Strela vdari jasna
kdaj bi zemlja krasna
naša mila laška b'la,
naša mila laška b'la.

Adrija zdaj plava
naj bo raj krvava
predno nas konča Taljan,
predno nas konča Taljan.

Čuj, Radetzky z neba
zdaj tvoj rod prisega:
zmaga krasna al' pa smrt!
zmaga krasna al' pa smrt!

Italijani pri Gorici drugič premagani. — Skupne laške izgube nad 180.000 mož.

(Avstrijsko uradno poročilo od srede.)

K. B. Dunaj, 28. julija. Uradno se danes razglašča:

Rusko bojišče. Položaj je nespremenjen. Sovražnik je napravil med Vislo in Bugom vrsto ljutih ali brezuspešnih protinapadov. Zapadno Iwanogoroda zrušil se je sovražni napad v našem ognju.

Italijansko bojišče. Včeraj oslabei so tudi proti platoju od Doberde naperjeni napadi Italijanov. Deloma pa so obdržali hudi artiljerijski ogenj; v ostalem zbrali so se le še na posamezne slabotne napade, ki smo jih brez truda zavrnil. V bojih velike meje nastopil je torej odmor.

Kakor prva, končala je tudi mnogo ogromnejša druga bitka na Goriškem s popolnim neuspehom napadajočega sovražnika, ki je tokrat v okoli 30 kilometrov širokem prostoru med Monte Sabotino in obrežjem sedem korov z najmanj 17 infanterijskimi in mobil-miškimi divizijami postavil ter za vsako ceno brez ozira na žrtve na ljudeh in materialu skušal prodrati. Skupne izgube Italijanov je ceniti na 100.000 mož. Šele zgodovina bode ocenila delo naših zmagovitih čet in njih voditeljev v tej obrambni bitki. Nerazrušeni in nerazrušljivi stojijo še vedno tam, kjer so sovražnika pred dvema mesecema pričakovali. To ne velja le od v dveh bitkah obdržanih postojank na Goriškem, marveč od vse naše za obrambo na južnem zapadu monarhije izbrane fronte.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K. B. Berlin 28. julija (W. B.)

Med Mitavo in Memel smo včeraj še 1000 razpršenih Rusov vjeli.

Vzhodno in jugovzhodno Rozana nadaljuje se naš napad. Gawarowo smo zavzeli.

Severno Serocka, na obeh straneh Narewa in južno Nasielska nadaljevali so Rusi s svojimi protinapadi; izjalovili so se popolnoma. Vjeli smo 2500 Rusov in zaplenili 7 strojnih pušk.

Pred Varšavo zavzeli smo zapadno od Blonja v naskoku kraj Pierunow.

Vrhovno armadno vodstvo.

Uspešno bombardiranje italijanske obali.

K. B. Dunaj, 24. julija. Uradno se razglašča:

Dogodki na morju. Dne 23. t. m. zjutraj so naše križarke in ladje železnico ob italijanski vzhodni obali v dolgoti 160 kilometrov uspešno obstreljevale. Železniške postaje od Chienti, Campomarino, Fossacessia, Termoli in Ortona so močno poškodovane, one v San Benedetto in v Grottamere vsled streljanja požgane; 4 lokomotive in mnogo vagonov je bilo demoliranih, nekaj pa požganih. V Ortoni bil je vodni stolp sestreljen, pontonski kran poškodovan in neki tender za vlačenje potopljen. Dve fabriki v Ortoni in ena v San Vito bile so težko poškodovane. Vsi dimniki so porušeni. Železniški viadukt pri Termoli je demoliran, most čez Moro podrt in poleg tega neka vojašnica v San Benedetto sestreljena. Semafor v Termiti leži v razvalinah, tamošnji kabel je uničen. Sovražne pomorske bojne moči niso bile videti.

Poveljništvo mornarice.

Zopetni uspešni napad naše mornarice.

K. B. Dunaj, 28. julija. Uradno se danes razglašča:

Dogodki na morju. Dne 27. julija zjutraj napravile so naše lahke križarke in torpedni čolni uspešni napad na železniško progo od Ancone do Pesara in so obstreljevale štacijske naprave, skladišča, stražnice in železniške mostove na tem obrežju z dobrim uspehom. Več lokomotiv in mnogoštevilno vozov je bilo uničenih. V Fano je pričelo skladišče goreti in se je zgodila močna razstrelba. Obenem so naši pomorski letalni stroji uspešno z bombami obmetavali kolodvor, artiljerijsko vojašnico in druge vojaške objekte v Anconi, pri čemur je bilo mnogo škode napravljene. V nekem nafta-tanku nastal je še 30 milj vidni požar.

Naši parniki so brez izgube nazaj prišli. Sovražnih morskih bojnih moči ni bilo videti. Mornarsko poveljništvo.

Težke izgube nasprotnikov pri Dardanelah.

K. B. Berlin, 25. julija. W. B. poroča iz Atene: Iz Salonika se poroča, da so naši nasprotniki pri svojih zadnjih napadih na Dardanele jako težke izgube imeli. Zlasti neka francoska divizija, ki je šla čez štiri linije min, imela je grozovite izgube. Ko je šla nazaj, pustila je večji del svojega moštva mrtvega ali ranjenega ležati.

Nadalje se poroča iz Salonika, da je bil angleški parnik za prevažanje čet od nekega podmorskega čolna v Srednjem morju potopljen.

Velikanske izgube Francozov. — Zmaga armade Below: 27.000 vjetih. — Zavzetje trdnjav Rozan in Pultusk. 41.000 vjetih med Vislo in Njemnom. — 50.000 vjetih pri armadi Mackensen.

(Nemško uradno poročilo od sobote.)

K. B. Berlin, 25. julija (W. B.) Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pri včeraj poročanih razstrelbah v Champagni imel je sovražnik velike izgube. V pokrajini Münstera so bili včeraj manjši boji. Po bojih zadnjih dnej obležalo je pred našo fronto okoli 2600 mrtvih Francozov.

Vzhodno bojišče. Armada generala Belowa je pri Szawle čez rusko 5. armado zmagala. Po 10 dnevih stalnega boja, marša in zasledovanja se je posrečilo nemškim četam, da so včeraj Ruse pri Rozalinu in Szadowu ustavili, jih premagali in razkropili. Uspeh od začetka teh operacij, to je od 14. julija sem, znaša 27.000 vjetih, 25 kanonov, 40 strojnih pušk, čez 100 napolnjenih vpreženih municijskih vozov, mnogo bagaže in drugega vojnega orožja.

Ob reki Narew zavzela je armada generala pl. Gallwitza trdnjavi Rozan in Pultusk v ljutem, nazadržljivem naskoku in je izsilila prehod čez reko na obeh krajih. Velike moči stojijo že na južnem bregu.

V bojih med Njemnom in Vislo smo od 14. julija sem vjeli 41.000 Rusov, 14 kanonov in 90 strojnih pušk. Koliko vojnega orožja se je pridobilo v Rozanu in Pultusku, se še ne da pregledati.

Pred Varšavo padlo je pri manjših bojih zadnjih dnej 1750 Rusov in 2 strojni puški v naše roke.

Severno izliva Pilice dosegla so nemške čete Vislo.

Južno-vzhodno bojišče. Od izliva Pilice pa do Kozienice (severno zapadno Iwanogoroda) bil je sovražnik čez Vislo nazaj potisnjen. Pred Iwanogorodom prišle so naše čete bližje trdnjave.

Med Vislo in Bugom trajajo boji trdovratno naprej. Pri Sokalu smo odbili ruske napade.

Nemškim in avstro-ogrskim četam armade pl. Woyrsch in feldmaršala pl. Mackensen

padlo je v roke od 14. julija okoli 50.000 Rusov. Natančno število in velikost materialnega plena se še ne da pregledati.

Vrhovno armadno vodstvo.

Italijanski poraz v severni Afriki.

Glasom nepristranskih poročil doživeli so Italijani v Tripolisu grozoviti poraz. Komaj so Italijani nam vojno napovedali, ko so v Afriki že pričeli nemiri. Barvasti vojniki Italije bili so v Italijo odposlani, kar je domače prebivalstvo smatralo za znak slabosti. Del teh barvastih vojakov ni hotel več vbogati; ko so oficirji s kaznivimi grozili, so ti vojniki ednostavno v tabor sovražnika pobegnili. Ko je pričelo strelivo in provijant pojemati, bila je moč italijanske kolonijalne armade oslabljena; bila je prisiljena, da odide nazaj proti morju. To nazadovanje postalo je beg, kajti vstaši so obkolili Italijane od treh strani in so razbili njih fronte, tako, da se je moral en del na francosko ozemlje umakniti, medtem ko je drugi del doživel odločilni poraz. Italijani imeli so 3000 mrtvih, na nekem drugem kraju 2500 mrtvih; izgubili so 45 kanonov, 50 strojnih pušk in mnogo tisoč navadnih pušk. Pobegli barvasti vojniki so poleg tega 2 milijona lir v srebru seboj vzeli. Ves vojni plen so deloma vstaši porabili, deloma pa v Aziz Abebi javno prodali. Tamošnji laški konzul je proti temu ugovarjal, ali abessinska vlada se ni prav nič za ta protest zmenila.

„Secolo“ poroča iz Tripolisa z dne 26. t. m., da so sovražni Arabci prišli že pred duri mesta Tripolis. Med Evropejci izbruhnila je panika; vse beži proti morju in iz Afrike. Italijansko časopisje danes že samo v obupanju priznava, da je Italija izgubila vso Libijo razven par mest ob morju.

To je prvi „dobiček“, ki ga je dobila Italija iz svetovne vojne! Prav je!

Ruski poraz v Kavkazu.

K. B. Konstantinopol, 26. julija. — Glasom dobrih zasebnih poročil iz Erzeruma so turške čete včeraj pred desnim turškim križlom nahajajočega se sovražnika iz njegovih zadnjih postojank pregnale in v beg spravile; Rusi so bežali pod velikimi izgubami in v neredu. Čete so zavzele potem več jako važnih strategičnih točk. Sovražnik se umika v večih kolonah, zasledovan od turških čet. Po drugih poročilih se upa, da bodejo morali Rusi zdaj druge, še važnejše postojanke izprazniti.

Rusija kličejo zaveznike na pomoč.

Uradni ruski vojaški list „Ruski Invalid“ opisuje prav resno vojaški položaj Rusije in kliče prav energično zaveznike na pomoč, kajti, piše list, sedanja glavna bitka na ruski bojni črti je tudi odločilna bitka cele svetovne vojske. Nemška strategija je spoznala prav dobro, da je Rusija sovražnik, katerega se mora smatrati za najresnejšega in katerega je treba pred vsem uničiti. Vojna podvzetja na drugih bojnih črtah bodo nato našla sama od sebe svojo rešitev. V Petrogradu se v polni meri priznava resnost položaja. Dokler se še drži bojna črta ob Visli, kjer je položaj še precej ugoden, je še nekaj upanja. Bojna črta Nikolaoz-Bychawa, ki je sedaj hrbišče te črte, kljubuje uspešno napadam avstrijsko-nemških armad.

Posebni mir z Rusijo?

Pod naslovom „Anglija in Rusija“ prinesla je te dni „Kölnische Zeitung“ članek, v katerem pravi med dr.: Londonska pogodba, da ne sme nobeden bojujočih se naših nasprotnikov posebni mir skleniti, je veliki lim, ki so ga namazali Angleži in na katerega so njih zavezanci zlezli. Pogodba je bila sklenjena pod samo ob sebi umljivim pričakovanjem, da bode vsaka stranka vse storila, kar leži v njenih močeh. Angleži pa niso storili, ne tega, kar bi zamogli, pa tudi ne tega, kar bi imeli in morali storiti. Ako niso svoje zavezance vedoma nalagali, so gotovo sami sebe osleparili. Naj bode karkoli

hoče, — Londončani v resnici londonske pogodbe niso držali in vprašanje je le, koliko časa se bodoje njih prijatelji te pogodbe držali. Rusi so mnogo bolj neodvisni od Angležev. Ako nočejo od Angležev prelomljene pogodbe držati, jim ti ničesar ne morejo. Carska zunanja politika je kazala vedno zdrav egoizem dokler se ni pogajala z svojim starim nasprotnikom v Aziji. V ruskem interesu je želeli, da boče ta egoizem močnejši nego od sovraštva proti nemštvu zaslepljena vojna stranka. Seveda došlej še ni nobenih znakov, da bi se Rusi hoteli za ta sklep potegniti.

Nemčija za drugo zimsko vojno pripravljena.

K. B. Berlin, 25. julija. Nemška uprava armade naznanja, da je potrebščina na gorki obleki za eventualno drugo zimsko vojno že zdaj bogato pokrita.

(Sredi poletja so nemške armade torej že zopet dovolj oblačene, da zamorejo poskusiti drugo zimsko vojno, ako bi nasprotniki to želeli. Da Nemcem za tako vojno tudi ne primanjkuje potrebnega železnega poguma, pač ni treba posebno povdarjati! Op. ur.)

Veliki nemiri v celi Indiji.

K. B. Amsterdam, 28. julija. Tu došli ameriškanski listi prinašajo sledeča poročila iz Manile: Osojbe parnika "Alicante", ki je dotaknil med potjo Aden, Colombo, Ceylon in Singapore, poroča o resnih nemirih po vsej Indiji. V Colombi se je vršilo več vstaj. Vstaški domačini so bili od angleških čet strogo kaznovani. Ko je bilo več Angležev umorjenih, oznanili so vojno pravo. Evropejci so bili oboroženi; pripravljajo se odposlati bele ženske in otroke v Avstralijo ali v njih domovino. V Singapore so morali vsi angleški podaniki med 20 in 30 letom pod orožje. Tudi med domačim prebivalstvom na severu Bornea vlada nemir. (Zdaj gre torej Angležem za vrat! Indija je najbogatejša kolonija. Op. ur.)

Bilanca prvega vojnega leta.

Pretekli pondeljek, oziroma preteklo nedeljo je bilo eno leto, odkar je ta grozovita svetovna vojna pričela. Bilanca tega leta kaže, da so zamogle zvezne armade Galicijo razven ene desetinke nazaj pridobiti; od Nemcev in nas zasedeno rusko ozemlje pa je večje nego avstrijske odnetne dežele. Centralne države (Nemčija in Avstro-Ogrska), ki se morejo boriti proti velikanski premoči, odvzelo so združenim sovražnikom za 141.000 kvadratnih kilometrov ozemlja. Francozi pridobili so v Elsassu okoli 1000 kv. km. Nasproti temu pa držijo Nemci v Belgiji 28.300 kv. km, tako da je le še 700 kv. km od Nemcev nezasedenih. Na Francoskem je 25.000 kv. km v nemški roki. Torej so zasedli Nemci v Belgiji in na Francoskem več kot 53.000 kv. km sovražne dežele. Proti temu je od Italijanov zasedeno ozemlje izredno malo.

Kar se tiče ruske milijonske armade, so ji naše in nemške čete tako grozovite izgube na vjetih, mrtvih in ranjenih prizadele, da je — ako se še doma na boleznih umrle zraven računa — ruska armada najmanjše 3 milijona ljudi izgubila. Italijanske izgube se računa že zdaj na 100.000 mož, izgube Francozov in Angležev na 2 milijona mož. To so za naše sovražnike grozovite številke!

Prav zanimive so tudi izgube sovražnikov na morju. Anglija je izgubila: 9 linijskih ladij, 7 pancerskih križark, 5 zavarovanih križark, 1 kanonski čoln, najmanjše 6 razruševalca torpednih čolnov, 1 torpedni čoln, 10 podmorskih čolnov, 1 kanonski čoln za iskanje min, 1 parnik za iskanje min, 1 šolsko ladjo, 5 pomoznih križark, 1 bolnišni ladjo. Francoska vojna mornarica je izgubila: 2 linijski ladji, 2 pancerski križarki, 1 kanonski čoln, 2 razruševalca torpednih čolnov, 6 torpednih čolnov, 2

podmorska čolna, 1 škalska min. Rusi so izgubili: 1 linijsko ladjo, 1 pancersko križarko, 1 zavarovano križarko, 1 razruševalca torpednih čolnov, 1 kanonski čoln, 1 čoln za mine. Italija je izgubila: 2 pancerski križarki, 1 podmorski čoln, 2 torpedna čolna, 1 vojni letalni stroj. — Nasproti temu so pomorske izgube Nemčije in naše monarhije prav male, čeprav se borita te dve državi proti celemu svetu sovražnikov. Nemčija je izgubila: 6 pancerskih križark, 7 zavarovanih križark, 2 kanonska čolna, 5 torpednih čolnov, 4 podmorske čolne, 1 čoln za mine. Avstro-Ogrska pa je izgubila samo dve stari križarki.

Število vjetih sovražnikov, ki se nahajajo na Nemškem, računa se na 1.600.000 mož. Važno vprašanje je, koliko ti vjetniki vsak dan stanejo? Pri sedanjih vojnih cenah računa se lahko najmanjše 50 pfenigov na glavo in dan. To bi bilo vsak dan 800.000 markov (približno 1,200.000 kron). K temu pa pridejo še troški za pohištvo jetniških taborov, za razsvetljavo, dobavo raznega materiala, za sanitetno preskrbo itd. In pri temu raste število teh vojnih vjetnikov z vsakim dnevom! — Zanimiv je tudi sledeči računski eksempl: Ako bi se postavilo vse te vojne vjetnike v fronto in bi potreboval vsak posameznik le 60 centimetrov prostora, potem bi zavzeli vsi na Nemškem se nahajajoči vjetniki fronto v oddaljenosti 960 kilometrov. — K temu bi bilo pa še prišteti vse sovražne vjetnike, ki se nahajajo v Avstriji!

Bilanca prvega vojnega leta je torej za nas in naše zveste nemške zaveznike izredno razveseljiva. Pokazali smo celemu svetu, da nas niko ne more premagati! Dal Bog, da bi bil pravi konec te vojne tudi tako ugoden!

Znameniti Rus o Nemcih.

Koncem maja imel je znameniti ruski pisatelj Maksim Gorkij v Moskvi predavanje, v katerem je m. dr. dejal:

„Vojna odkriva dušo ljudstva, kaže moč in slabost države. Narodi si pridučejo v krvavi borbi visokega medsebojnega spoštovanja; brez spoštovanja pred nasprotnikom, brez priznanja njegovih moralničnih čednosti bila bi vojna brezsmoterni umor. Čimbolj cenimo sovražnika, tembolj se bomo trudili, da mu postanemo ednaki. Nemčijo moramo spoštovati. Vidimo nemško ljudstvo z mirnim srcem iti v najgrozovitejših vseh vojen; nevajne roke primejo prostovoljno za orožje, vzamejo veselo težave vojaškega življenja na se, ne zato, ker je to zapovedano, ne, ker vsak Nemec potrebo čuti, da slihi njegova rdeča, topla kri domovini in da mora teči za nemško misel.

Kaj je nemška misel? Nemčija je jasna in deželna, solnce zamore v vsak kot sijati in nikjer ne najde smeti. Nemec je žejen znanja, zahteva svoje šole, zahteva jasnosti. Nemške šole so vrstvi nemške misli in Nemčija ima desetkrat toliko šol kakor Rusija. Znanost je vsakemu dostopna, vsakemu, kdor se hoče učiti; in vsi se hočejo učiti; zato preseva vse nemška misel. Varujmo se, boriti se proti Nemcem le zaradi tega, ker je pridnejši, zmognejši. Učimo se od tega sovražnika poiskati vire njegove domovinske ljubezni.

Nemec bil je prvo bitko dolgo pred začetkom vojne z duševnim orožjem. Zavzel je ves svet na mirni način. In sedanja vojna je le protest proti mirnemu zavzetju. Nemška znanost vlada na naših (ruskih) visokih šolah, nemški kapital zgradil je naše železnice, nemška industrija zgradila je naše stroje, imeli smo nemško elektriko, nemški trgovci so regulirali rusko trgovino. Nemec pozna ruski duh bolje nego Rus sam in pelje boj proti slabostim. Vprašajte nemško šolsko deco za Tolstoj, Dostojevskaja, Puškina in Gogola, — znala vam bodo odgovoriti. Vprašajte Ruse za njih pisatelje in mislece; večinoma bodoje molčali. Nemčija za svoje mislece nima Sibirije. Zato se je zamogel nemški duh razviti v velikost, ki vse obsenčuje. Ako hočemo Nemčijo premagati, mora biti za nas lastna vzgoja. Naši misleci morajo Nemce nadkriljevati, naš kapital mora na Nemškem biti, naša industrija mora nemški trg obvladati, naši trgovci

nemško trgovanje urediti in naši uradniki morajo biti poštenjeji, za resnico navdušenejši nego nemški uradniki; potem bomo Nemčijo premagali!“

Vojna jedila.

Na slanini pražen krompir. Povojena slanina nareže v kocke, razbeli, da je prozorna in se pusti v nji pečti olupljen, kuhan, listnato (tanko) narezan krompir. Predno se da na rezana, se lahko na njega nalije 1 do 2 raztepeni jajci in pusti da se strdi.

Juha iz riževega zdroba. Skuha se mnogo zelenjave in se polije s to vodo na temni moki prežgano čebulo. V tem se skusa koruzni zdrob in osoli.

Vkuhan domač zajec s fridati iz riževe moke. Vkuhan domač zajec pripravljen kakor vkuhana teletina. V fridate iz riževe moke se raztepe osminko litra mleka, celo jajce, osminko litra riževe moke, sol in se izpečejo iz tega fridati, ki se jih potem nareže kakor nudeljane.

Ponarejena riževa juha. Rižev zdrob se s mastjo rjavo opravi, se polije s korenjevo juho in se v njo raztepe eno jajce, predno se pripravi.

Krompir s karfiolom. Pol kile krompirja in 2 srednjeveliki karfiolovi roži se mehko skuhate. V posodo za kipnik se dene listnato narezan krompir, ena plast drobno narezanega karfiola, košček surovega masla, ter zopet krompir itd. Najvišja plast je krompir. Črez vse to se polije en četrt litra kisle smetane in se to speče v pečnici. Lahko se tudi da na karfiol fino zrezano povojeno meso.

Guļajževa omaka s koruznimi nudeljami. H guļajževi omaki se preže čebula v masti, se pridene paprika, sol, 6 do 10 dek surovega, fino zrezanega mesa, dva surova fino zrezana krompirja, se pusti to dobro opariti, se to polije z vodo in se vse to precedi (pasira), predno se pripravi. H koruznim nudeljnom se skuba četrt litra koruzne moke, nato se to testo dobro premesi ter se pri tem prida nekoliko koruzne moke, nato se dobro razvalja in se pusti, da se posuši, se razreže v široke nudeljane, ki se kuhajo v slani vodi 5 minut. Te se precedi in se jih nato v slani vodi in v čebuli praži.

Sirovi praženi žganci. Četrt kile zribane skute se primeša z 2 jajci rumenjaka, osminko litra kisle smetane, sol, 8 dek poljubae moke (zmesane moke, ječmenove moke, krompirjeve moke ali koruzne moke) in sneg iz dveh jajčjih beljakov. V ponvi se mast razbeli, se nalije na njo testo, se pusti dobro opečti in se ga nato razreže.

Kapusova juha. Kakor rezanci zrezan, opran kapus se praži na masti, čebuli in peteržilji s soljo in kumno, se potrosi z moko in še zalije s krompirjevo vodo.

Koruzni cmokis sirom. Četrt litra koruzne moke se skuha v pol litra kropa in se kratko časa pari. Nato se vtlakne žlica v vrelo surovo maslo in se z njo nareže cmoke, ki se jih naloži v zagreto skledo. Nato se jih posuje s parmezanom in zabeli s vrelim surovim maslom.

Juha s štrukeljci. Četrt litra moke za kubo se nasuje na krožnik, se napravi v njo jama, se v tej 1 jajči rumenjak, nekoliko soli in moke zmesi v majhne drobtine. Eden del štrukeljcov se praži na masti, se potrosi s drugo polovico in se polije z eden in pol litra kropa.

Novo okisano zelje. Zelje se nariblje, osoli, s kumno posuje in z jeshim poškropi. Nato sd ga dobro pokrije in pusti eno uro stati, nato se ga z mastjo pari, posuje z moko in zalije z vodo.

Črešnjava pogača. 10 dek surovega masla, se kakor puh drobno stepe, se mu primeša 6 jajčjih rumenjakov, 30 dek sladkorja s citronovim duhom. Končno se raztepe zraven 20 dek koruzne moke in 6 v sneg raztepenih jajčjih beljakov. To maso se dene v posodo, ki je namazana s surovim maslom ter se postavi v pečnico. Ko je masa na pol pečena, se naloži na njo zgoraj na gosto črešnje in se jo speče popolnoma.

Jetra s sirom. 30 deksurovega svinjskega mesa, 30 dek telečjih jeter, nekoliko v mleku namočenega zmečkanega kruha se spusti dvakrat skozi mesni stroj, nato se primeša finozrezane čebule, soli, dišav. 10 dek v kocke narezane, stekleno razgrete povojene slanine, 2 celi jajci, 2 žlici kisle smetane, vse to se zmeša ter napolni v posodo za praženje, se skoro eno uro kuha v pari in se dene v drugo posodo za na mizo.

Korenjeva juha. Očiščeno korenje v masti, peteržilji in s čebulo se praži v nekoliko vode, potrosi z moko, zalije s korenjevim kropom, osoli in pusti zavreti.

Parmezanova omelete iz krompirjeve moke. 4 rumenjaki, 5 žlic mleka, 4 beljaki raztepeni v sneg, 7 dek krompirjeve moke, 7 dek naribanega parmezansira, to se zmeša in omelete spečejo.

Razno.

Razuzdanost. Vojna ima razven dobrih tudi mnogo slabih posledic. Ena teh posledic je na vsak način tudi razuzdanost, ki se pričinja zlasti med ženskim spolom širiti. V sedanjem času, ko naši očete, sinovi in bratje na bojiščih za dom svojo srčno kri prelivajo, je vsega obsojanja vredno, ako kažejo posamezne ženske v mestih in na deželi vso svojo npravnostno in moralično propalost in povejo na ves glas, da so tako rekoč za vsako ceno na prodaj. Na deželi in v mestih je tako. Ženske mislijo ednostavno, da jim daje vojni čas vso prostost in da jim ni treba nobene sramežljivosti več. Celo posamezne ženske, katerih moške so v vojni, izpoznale so zdaj svoje vlačugarske nagone. Dostikrat so te babure, ki imajo doma cel koš otrok, katerim niti žgancev ne preskrbijo, medtem ko same pijane po gostilnah svoje dvomljive čare prodajajo. Najhujše zlo teh razmer pa je, da se mladina v moralnem oziru kvari. Vsaka komaj šoli odrasla smrkolinka hoče imeti že ljubavno razmerje s tem ali onim vojakom. Dekline, kakšnim se še ne pozna, kaj bo iz njih zraslo, koketirajo po cesti, da se človeku kar gabi. Pa nekatere matere imajo še tako opično „ljubezen“ do svojih smrkolink, da jih še podpirajo v tem ravnanju. Take matere nič ne skrbijo, ako 14—16 letna hčerka ponoči „patrulje“ dela.

K novi odredbi proti draženju živil se še poroča: Vladni ukaz povdarja, da niti izdane odredbe niti mnogoštevilne obsodbe niso zadostovale, da bi se preprečilo neopravičeno draženje. Zato naroča ministerstvo, naj postopajo poklicane oblasti v vso strogostjo. Naredba graja, da oblasti ne postopajo povsod enako, kar je tudi vzrok, da raste draginja in zahteva strogo postopanje tudi proti tistim, ki tako početje trpe bodisi vsled nerazumevanja, pomanjkanja energije ali iz konvenience do gotovih faktorjev. Tudi občinstvo pozivlja vladina naredba, naj gre oblastvom na roke in naj naznani vsak slučaj. Sovražniki vodijo proti naši državi izstradalno vojno in zato ima vsak državljan dolžnost, omogočiti skupno gospodarsko obrambo. Drazilci pa le koriščajo sovražniku, ker povečujejo gospodarske težave države in sodržavljanov. Upamo, da bode ta odredba koristila in ne bode ostala zopet le na papirju.

Cene za moko na Štajerskem. C. kr. namestnija razglša, da veljajo dotlej, dokler se ne porabijo stare zaloge, dosedanje cene za moko; iste znašajo v kupčiji na debelo od mlinove postaje za fino pšenično moko K 73.30, za pšenični zdrob K 97.30, za nemešano pšenično moko za kruho K 69.24, za krušno pšenično moko K 52, za rženo moko K 49.26, za ječmenovo moko K 49.26, za koruzni zdrob K 70.80, za polentno moko K 64.86, za navadno moko pa K 48.85. V trgovini na drobno so seveda te cene višje.

Draginja mila. Pred vojsko je bilo milo po 70 do 80 K, danes je pa po 170 do 180 K. Podražilo se je tedaj povprečno za 130 %.

Proti navijanju cen. Uradna „Wiener Zeitung“ razglša ukaz ministerstva za notranje zadeve, ki namerava vstaviti navijanje cen pri neobhodno potrebnih življenskih sredstvih. Kot merilo določitve cen smatra se skrbno sestavljen proizvajalne stroške z došteti primernim dobičkom. Na noben način se ne sme notiranje tržnih cen kot postavni temelj cen smatrati. Nadalje se bode strogo na to pazilo, da se bode držalo določbo obrtnega reda, po kateri se morajo cene življenskih sredstev v trgovinah in na sejmiščih razvidne napraviti. Zlasti za moko, sladkor, meso, mesene izdelke, mast, kuhano in surovo maslo, jajca, svežo zelenjavo, ostroče, sadje, krompir itd. morajo biti ravno tako na sejmih kakor pri prodajalnicah cene razvidne. Vladina odredba

pravi, da je glavni njen namen, da se doseže padanje cen. — To je tudi skrajno potrebno! Kajti nekateri ljudje res mislijo, da je nastala ta grozovita svetovna vojna le zato, da si svoje nikdar polne žaklje polnijo!

Zaplemba stročnic. Povsem neopravičeno podražanje stročnic v pretečenem času je povzročilo, da je vlada odtegnila spekulaciji tudi stročnice in postavila prodajo in uporabo stročnic pod nadzorstvo vlade. Ministerska naredba določa, da so zaplenjene tudi stročnice letošnjega pridelka in sicer fižol, grah, leča, bob itd., za katero zaplembo veljajo v obče tiste določbe, kakor za žito; izvzete so le stročnice, ki se uporabijo kot zelenjava. V trenutku, ko se lažijo stročnice od zemlje, zapadejo zaplembi. Istotako so zaplenjene tudi stročnice iz prejšnjih pridelkov. Dokler ne izide nobena tozadevna odredba, ki bi odredila kaj drugega, smejo lastniki stročnic uporabljati za sebe in za svoje stročnice v poljubni množini in jih tudi uporabljati za setev. Tudi trgovci, ki še imajo stročnice iz prejšnjih letnikov v zalogi, smejo poljubno prodajati stročnice še tudi nadalje. Od novih stročnic se ne sme nobena množina nikomur drugemu prodajati, kakor le samo vojno-žitno-prometnemu zavodu.

Semensko žito. Ministerijalna naredba z dne 23. julija urejuje promet z semenskim žitom: Prostovoljna prodaja čistega semena in sicer pšenice, oziroma ječmena in ovsa je dovoljena onim pridelovalcem, katere na predlog kakega kmetijskega zastopstva (organizacije) pooblasti poljedelski minister. Prodaja se vrši v imenu vojnižitnega zavoda. Za meterski stotl smejo zahtevati do 15 K dodatne cene k že objavljenim žitnim cenam. Prodajati se sme samo v plombiranih posodah (vrečah in podobnih). Plombirati smejo samo določeni zavodi. Vsako prodajo pa je treba tekom treh dni z navedbo kupca naznani podružnici vojni-žitno-prometnega zavoda. Kazen za prestopke: 2000 K, zapor do 3 mesecev, pa tudi do 5000 kron ali 6 mesecev.

Varstvo ptic pevk. Dejstvo, da spadajo ptice pevke med največje in najuspešnejše nasprotnike kuge razširajočih mršosov, navesti namestništvo, da opozori v sedanjem toplem letnem času javnost, zlasti posestnike vrtov na dve v naslednjem kratko obrazloženi napravi za varstvo ptic pevk proti napadom mačk in drugih sovražnikov. Prva naprava sestoji iz senčnika podobnega varnostnega omrežja, napravljenega iz ploske kovine in sestavljenega iz posameznih zelo ostrih, z ostmi oboroženih delov, ki se po obsegu drevesa pritrdijo na isto pod vejami z žico, ki je sestavljena z zavitim vzmetom, in se priporoča posebno za varstvo mladičev in gnezd. Izumitelj in razposiljatelj te naprave je Alfred Bondy v Pragi, Obstgasse št. 5; cena enega dela znaša 60 v ali pobarvanega 70 v, zavit vzmet stane 20 v (n. pr. k enemu drevesu povprečno približno 15 cm in k obsegu okrog 48 cm je potreba 6 delov in 1 zavitega vzmeta). Druga cena in priprosta naprava je na drevo pritrdjen, iz večjih delov sestavljen trnjeven venec, ki zadržuje mačke, da ne morejo plezati po drevesih, ki so zavarovana z njim.

Ruske vjetnike imamo zdaj na Spodnjem Štajerskem v mestih kakor tudi na deželi. Godi se jim prav dobro, tako, da bi bilo želeto, da se tudi našim vjetnikom na Ruskem tako godi. Naše ljudstvo je dobro in občuje z vjetimi Rusi prav prijazno, to je tudi prav, kajti nečloveško bi bilo, te ljudi trpinčiti. Na nekatere stvari pa moramo javnost le opozoriti. V občevanju z vjetimi Rusi treba je vedno največje previdnosti. Rusi so konečno, čeprav vjeti, naši sovražniki. Med njimi se nahaja marsikateri izobraženec, ki bi znal kot vjetnik vohuniti ali domovini na drugi način škodovati. To je treba pomisliti! Tako daleč ne sme iti naša humaniteta, da bi sovražniku pomagali. Čujemo celo, da so se zgodili slučaj, v katerih so bile ženske več kot prijazne napram Rusom. Človek bi pač ne verjel, da so posamezne ženske sramežljivost s koreinno vred iz srca iztrebile. Proti takim škandalom bi morala tudi oblast nastopiti. Neumna razvada je tudi, da se kupuje vjetnikom opojne pijače. Zgodil se je v Ptuj u. n. pr. sledeči slučaj: Pri neki slovenski družini sta bila dva ruska vjetnika z enim našim vojakom kot

stražo. Dotična družina je prinesla liter vina in dva kozarca za vjeta Rusa; na našega vojaka pa je pozabila. Rusa sama sta čutila sramoto tega početja in nista pila... Želeti bi bilo torej, da ne postane prijaznost do vjetih sovražnikov prevroč!

Prebiranje črnovojniki od 43. do 50. leta se bo vršilo: Celje: od 29. julija do 10. avgusta; Mozirje 12. in 13. avgusta; Hrastnik 15. avgusta; Trbovlje 16. avgusta; Brežice od 18. do 20. avgusta; Kozje od 22. do 24. avgusta; Sevnica 25. avgusta; Konjice 27. do 29. avgusta; Rogatec od 31. avgusta do 1. septembra; Ptuj od 3. do 9. septembra; Ormož 11. in 12. septembra; Ljutomer od 14. do 17. septembra; Slovenjgradec od 19. do 23. septembra; Velenje 25. septembra; Nemški Lonč od 12. do 19. avgusta; Lipnica od 21. do 29. avgusta; Radgona od 31. avgusta do 4. septembra; Maribor od 6. do 13. septembra; Slovenska Bistrica 14. do 15. septembra; Sv. Lenart v Sl. gor. 17. in 18. septembra; Maribor od 20. do 24. septembra.

Župani in občinski svetovalci zopet oproščeni. Kakor smo iz verodostojnega vira izvedeli, — tako piše „Straža“ — bodo v mariborskem okrajnem glavarstvu tudi župani in občinski svetovalci letnikov 1865 in 1874, ki bi prišli prihodnjič k prebiranju, oproščeni črnovojniške službe in jim ne bo treba k prebiranju. Menda bodo oproščeni župani in občinski svetovalci tudi v drugih okrajnih glavarstvih, ker se tozadevni odlok mariborskega okrajnega glavarstva nanaša na ukaz domobranskega ministerstva.

Instalacija. Čujemo, da bode dne 1. septembra t. l. instalacija novega ptujskega prošta č. g. Jurkoviča.

Birma. Dne 2. in 3. septembra t. l. se bode vršila v Ptuj u. sv. birma.

Pogreb ormoškega grajščaka. Iz Ormoža se piše: Lastnik graščine Ormož, Viljem grof Wurmbrand-Stuppach padel je dne 15. decembra p. l. v Galiciji kot rezervni častnik junaške smrti. Pred par dnevi prevozil so mrliča v Ormož; obenem so prepeljali tudi križ z napisom, ki se je nahajal na provizoričnem grobu v Galiciji. Pod veliko udeležbo prebivalstva so pokojnega junaka potem na mestnem pokopališču pokopali.

Cene v Črnovicah. Ali ni to čudno, da so ravno Črnovice, prestolica od Rusov vpljenjene in zdaj zopet osvobodjene Bukovine, najcenejše mesto v Avstriji?! Ne glede na začasno pomanjkanje sladkorja so vsa živila ceneja in v obilni meri v zalogah. Štiri do pet jajc stane 20 vinarjev, kilogram mesa 1 K 20 vinarjev do 1 K 80 vinarjev. Tudi povratek kakih šest tisoč beguncev v zadnjih štirih tednih ni povzročil nobene dragine. Od 300 zaprtih trgovin se je zopet otvorilo 160 trgovin. Vse kavarne so odprte. Iz tega je pač razvidno, da delaš draginjo pri nas večinoma brezvestni spekulanti.

V stroj za rezanje krme prišel je z roko 15-letni pastir Primož Gričnik v Buchu pri Ebersteinu. Odrezalo mu je vseh pet prstov.

Odlikovanje. Vrli naš somišljenik g. trgovec Rudolf del Negri, p. d. Blodnik iz Leskovca v Halozah bil je odlikovan z veliko srebrno medaljo. Kakor smo že svoj čas poročali, bil je g. Blodnik v bojih proti Italjanom težko ranjen. Zdj se mu godi že bolje. Čestitamu junaškemu možu prav iz srca k zaslužnemu odlikovanju!

Krona in marka. Pri plačilu na Nemško se računa za 100 mark 133 K 50 vin.

Število porodov v Parizu pričelo je prav ogromno padati. V rednih razmerah je znašalo število porodov v Parizu na teden povprečno 850; v zadnjem tednu majnika in v prvih tednih junija pa je znašalo število porodov komaj 350.

Treba pomniti! Ako se kakšnega požršenega drazilca življenskih sredstev ovadi, potem kriči tak oderuh ponavadi o „denuncijanstvu“ in zaničljivem ovadnistvu. Seveda, ta bi bila lepa! Mi naj bi kar molčali, ako nam kožo čez ušesa vlečejo... Kakor poročamo na drugem mestu, izdalo je ministerstvo za notranje zadeve na deželna politična oblastva ukaz glede postopanja proti draženju živil. V tem ukazu so

tudi sledeče besede, ki jih je treba zapomniti: „Državljan, ki z naznanjanjem kaznivih slučajev pomaga, da se dražilo v vojnem času pokličejo na odgovornost, ni ovaduh v kakem zaničljivem z mislu te besede, ampak stori samo patrijotično dejanje.“

Grozna nesreča v Ameriki. Iz Chicaga poročajo: Na reki Chicago se je ponesrečil veliki zabavni parnik. Parnik se imenuje „Castland“. Pri nesreči je utonilo 1300 oseb, večinoma žensk in otrok. Odigrali so se grozni prizori. V hipu nesreče se je nabajalo najmanjše 2500 oseb na krovu. Večini pasažirjev, ki so bili na krovu, se je posrečilo, držati se za parnikov rob, od koder so jih rošile mimo ploveče ladje. Pasažirji v kajitah, predvsem ženske in otroci, niso imeli upanja na rešitev. Ognj-gasci, ki so nosili mrliča iz ladje, so našli v kajitah vtopljence drugega na drugem. Rešenci pripovedujejo, da je bilo v petih minutah vse končano. Kričanje žensk je potihnilo, ko je voda vdrla v parnik. Mrtvece so z majhnimi parniki prepeljali na obrežje, od koder so jih odpeljali v železniških vozovih. Kapitana, oficirje in krmarja so zaprli.

Novo žitne cene. K. B. poroča: Ministerstvo za notranje zadeve je v sporazumu s poljedelskim ministerstvom, trgovskim in finančnim ministerstvom prodajalne cene za prometni zavod za vojno žito tako le določilo: Pšenična moka za peči, pšenični zdrob, pšenična šrot-moka 68 K, pšenična moka za kuhati 58 K, pšenična krušna moka 42 K, pšenična moka (Gleichmehl) 52 K 13 vin., ržena (ista) K 42, otrobi 17 K. Te cene veljajo za metriski cent od mlinске postaje. Prometni zavod za vojno žito je dobil naročilo, da zaveže mlinarje, da ne bodo je mlinških izdelkov dražje prodajali. Prodajalne cene za mali promet se bodoje z ozirom na še nastale stroške oddaje moke iz mlina do prihoda v prodajalno (pekarijo) in z ozirom na primerni dobiček za prodajalca v malem od političnih deželnih deželnih oblasti določile.

Nevihita. Preteklo soboto bila je v Celju in okolici strahovita nevihta. Najprvo je divjal grozni vihar, ki je pobil mnogo šip in napravil zlasti na vrtovih mnogo škode. Nato je padala nekaj minut debela toča. Prizadeta škoda je prav velika.

Vlomi. Iz Bizelskega se poroča: Ponočnih vlomov pri nas še vedno ni konec. Nedavno tega so poskušali tatovi svojo srečo pri trgovcu Andreju F. e e e; pregnal jih je gostilničar Hönigfeld. Razume se, da vlada med ljudstvom precejšnji strah.

Tatvina. V Karčevini pri Mariboru bili sta dve begunki iz juga, šivilji Marija Kobul in Antonija Švener obkradeni. Tat jim je izmaknil precej obleke, 18 kron denarja in zlato verižico za 180 kron. Tatvino dolžijo neko tretjo begunko Fani P a r d n b i c k i, ki se je na dan tatvine v Trst odpeljala.

Požar. V Brezovcu, občina sv. Barbara v Halozah, je pred kratkim pogorelo gospodarsko poslopje posestnice Frančiške Suran z vso krmo in raznim kmetijskim orodjem. Škode je za 2500 kron; posestnica pa je zavarovana le za 720 kron. Ogenj so zanetili otroci, ki so se z užigalicami igrali.

Lovska nesreča. Iz Vuhreda se poroča, da je Franc Guschetz na lovu padel. Pri temu se je puška sprožila; nesrečnežu je levonogo popolnoma zdrobilo. Obvezali so ga in odpeljali v mariborsko bolnišnico.

Velik požar. V Siebendorfu pri Ptujunastal je pri posestniku Mateju Turnšek v gospodarskem poslopiju ogenj, ki je vpepelil to poslopje in hišo. Požar je uničil tudi vso krmo, pohištvo in življenska sredstva. Le živino in nekaj obleke so zamogli rešiti. Ogenj se je razširil na sosedna poslopja posestnika Mihe Turnšeka, ki so istotako s krmo, pohištvo, kmetijskim orodjem in obleko zgorela. Tudi se je razširil ogenj na objekte posestnice Marije P e t e l i n š e k; tam je zgorela streha hiše in gospodarsko poslopje z vso krmo in orodjem. Tudi posestniku Simonu S k e r b i n š e k je ogenj nekaj objektov uničil. Škoda je seveda velikanska.

Trg Ribnico na Dolenjskem je ogenj uničil. Zgorelo je 40 hiš in gospodarskih poslopij.

Smrtna nesreča. Iz Glanhofena se poroča:

10 letna hčerka posestnika Jakoba L u k a n ō i č nesla je veliki krušni nož v roki. Nakrat je padla in sicer tako nesrečno, da si je zadela nož v srce ter je bila v par minutah mrtva.

Nezgoda. V Beljaku padel je neki kolesar in se težko ranil.

Utonil je pri kopanju v St. Andreju 10-letni deček Avgust M a i e r. Neki vojak je mrliča iz vode potogeol.

Grozna smrt. Delavec Franc Z a v r v Oberdranburgu se je brzkone v pijanem stanu pri železniški šrangi vlegel. Ko so šrango odpri, mu je stisnilo glavo med otežom, mašino in zemljo. Bil je takoj mrtev.

Iz Žetal se nam piše: Cenjeno uredništvo! Takaj smrt močno kosi, letos vsak dan zvoni mrličem mladim in starim, vse vprek, tudi 3 žene so umrle na porodu. Strašna šiba nas tepe; moške v vojni druge pa doma. — Bridka skušnja je zadela tukajšnjega g. Berlinga; nogo si je zlomil. Vsak pošten Žetalanc omiljuje dobrega moža in vsi prosimo Vedečnega, da nam kmalu okreva in še dolgo živi med nami. — Gorice so nekatere jako od peronospora napadene, ker ni bilo galice in delavcev manjka; žito slabo izdavlje, koruza je lepa, hruške in jabolka precej polne. Srednja jesen bo. Oj, da bi že skoraj tudi posijal blaženi mir!

V naših vinogradih je kazalo prav lepo. Žal, da nam je peronospora občutno škodo napravila. Prav žalostno je, da oblasti v tem oziru niso prav nič ukrenile. Delavskih moči in galice je grozno primanjkovalo. Prav uljudno bi vprašali, zakaj imamo pravzaprav vinogradniške inšpektorje, ako ti takih slučajev ne opazijo. Upamo pa vendar, da bode vinska letinja glede kakovosti kakor množine precej ugodna, ako nam Bog še kakšne hujše nadloge ne pošlje!

11 vagonov gnilih jajc. V Egnach na Švicarsko je došlo te dni 11 vagonov jajc iz Bulgarije. Ker se je potrebovalo za prevajanje jajc iz Bulgarije v Švico več tednov, so se jajca na potu popolnoma pokvarila. Vseh 11 vagonov jajc so morali pometati v velikanske jame in pomešati z zemljo. Z jajci pomešano zemljo bodo porabili za gnoj.

Na cesti na svet prišel. V Celju postalo je posestnici Neži R o b i d a iz Liboj na cesti nakrat slabo; porodila je na cesti dečka. Mestni stražniki spravili so mater in novorojenčka v bolnišnico.

Laški morilci. O početju Italijanov v tistih pokrajinah, ki so jim objubili „osvobojenje“, prinaša „Politische Korrespondenz“ zanimivi članke, v katerem prihaja do zaključka, da so tam Italijani uveljavili pravo strahovlado. V laških listih zavzemajo precej prostora poročila o usmrčenjih Avstrijcev. V Korminu, v Gradežu, v farlanskem Trziču in v Kobaridu je bilo mnogo ljudi ustreljenih; zlasti v zadnje imenovanem kraju je moralo prebivalstvo mnogo hudega pretrpeti. Povsod so si Italijani vzeli Ruse za vzgled, delajo prebivalstvu silo, in odpeljavajo ženske ter otroke kot „tate“. Najbolj žalostne vesti so prišle iz krajev Lorenzo di Mossa, Kopriva in Ločnik. Nič boljše se ne godi italijanskemu prebivalstvu na Tirolskem. V Boogu so zaprli Lah mnogo družin in aktivnih državnih uradnikov; imenike teh oseb so kar s seboj prinesli. V Aviji pri Ali Kantini so Italijani nekega trgovca ustrelili, vas Kasotto pa popolnoma oropali. Za koncentracijske tabore izbirajo Italijani najbolj nezdave kraje. Zlasti je tak kraj Colco d'Aranci v Siciliji. V Alessandrio odvedena baronica Czerny iz Gorice je tam vsled prestanega trpljenja zblaznela in so jo morali spraviti v blaznico. Treba bi bilo, da se italijanskim banditom ta zverinstva na primerni način poplača.

Za vjetnike v Srbiji Uradno se poroča, da je sedaj dovoljeno, pošiljati pošne pakete na avstrijske vojne vjetnike v Srbiji. Rabljenega perila in rabljene obleke pa v teh paketih ne sme biti.

Ustreljen duhovnik. „Giornale d'Italia“ javlja, da je bil neki duhovnik iz Trziča (Monfalcone) baje zaradi vobunstva ustreljen.

Nadomestna krma za konje. C. kr. štajersko namestništvo v Gradcu nam piše: Beljak in ogljikovi hidrati (skrobne vrednosti) so temeljne snovi za živinsko hrano in je znanstveno preizkovanje dogladno, da potrebuje n. pr. delavni konj pri srednjem delu vsak dan 0-70 kil beljaka in 5-8

kil skrobovine. Razmerje med beljakom in skrobom je torej kakor 1:8-28 ali 100:8-28. Po preiskovanju zveze poljedelskih zadrug so v zalogi kot nadomestne krmilne snovi še otrobi, neprečiščen sladkor in oljnat tropine. Potebna beljakovina nadomesti krvna moka, ki se proizvaja v zadostni množini v graški klanjci. Ta na poseben način pripravljena krvna moka ima v sebi po analizi vodje deželne poskusne postaje dr. Hotterja: surov protein 87-75, masti 0-92, vode 9-45, pepela 2-60. V tozadevnih spričevalih o preiskovanju pravi dr. Hotter: „Od vsaega surovega proteina je prebavljivega, kakor sledi iz kemične analize, 94%. Z ozirom na veliko vsebino prebavljivega beljaka bi bila ta krvna moka zelo sposobna kot pridevek k skrobnatim in sladkornatim krmilom.“ Da se pospeši nabava krmila za konje s pridatkom krvne moke, se je že vršil dne 24. junija 1915 v zvezi z zborom Zveze poljedelskih zadrug pogovor, katerega so se udeležili sledeči gospodje: ravnatelj Pacak (Občna družba za vnovčenje živine, Dunaj) zvezni pravdnik Tausch (Zveza poljedelskih zadrug), konjeniški stotnik plem. Skronsky (konjerska družba), deželni kulturni nadzornik Peter, dr. Hotter (deželna kemična poskusna postaja) načelnik oddelka Meier (Zveza poljedelskih zadrug), ravnatelj klanjce v p. Walz in deželni veterinarski referent vladni svetnik Januschke. Pri tem pogovoru se je doseglo zjedinenje, da bi moralo novo krmilo za konje obstajati iz: 5% krvne moke, 5% moke iz oljnatih tropin, 17% neprečiščenega sladkorja, 50% koruznih otrobov, 21% koruzne moke in 2% izprane krede. Zveza poljedelskih zadrug se je na povabilo namestništva izrazila, da je pripravljena prevzeti pripravlanje in razpečevanje omenjenega krmila. To močno krmilo, ki je popolnoma sposobno nadomestiti sedaj skoro nemogoče krmljenje ovsa, bo omogočilo obdržati v popolni moči konje, kateri morajo zlasti ob času žetve več delati. Cena je z ozirom na napravne stroške zmerna in znaša 37 K 60 v za 100 kg. Glede dobave močnega krmila in natančnejših pogojev obrnejo se naj posestniki konj naravnost do Zveze poljedelskih zadrug v Eggenbergu pri Gradcu.

Izpred sodišča.

34 krčmarjev obsojenih.

Salzburg, 23. julija. Pred kratkim šele bilo je tukaj mnogo krčmarjev zaradi navijanja cen obsojenih. Ker so namreč pivovarjari cene piva zvišali, storili so krčmarji to tudi; zvišanje krčmarjev pa je bilo še nekaj višje, tako, da so imeli še „posebni dobiček“. Danes je stalo zopet 34 tukajšnjih krčmarjev zaradi istega prestopka pred sodnikom. Obsojeni so bili vsi na denarno globo od 30 do 250 kron. Sodnik je poleg tega povedal, da se bodoje morali pivovarjari istotako pred sodnijo zagovarjati.

Vsi dunajski živinski komisarji naznanjeni sodniji.

Dunaj. Na dunajskem svinjskem trgu pri St. Marxu so se cene v zadnjih tednih neprestano premikale. Zdaj so poskočile, potem zopet za toliko padle. To so povzročili na tem trgu poslušajoči živinski komisarji. Ti so se med seboj po vzoru kartelov domenjali za cene, ne glede na število na trg postavljenih prašičev. Zelharji, ki so že dalje časa hudo razburjeni, ker jih pristojna oblast zaradi draženja oistro kaznuje, so bili pretekli pondeljek kar iz sebe, ker so živinski komisarji zopet za 30 do 40 vinarjev povzdignili cene, dasi je bilo na trgu v izobilju prašičev. Končno so zelharji proti vsem živinskim komisarjem napravili sodnijsko ovadbo. Radovedni smo, kako bode ta zadeva končala.

Roparska četa.

Innsbruck 26. julija. Po 5-dnevni razpravi se je danes objavilo sodbo proti 16 zaradi umora, uboja, vloma in tatvine obtoženim osebam. Glavni obtoženci Friderik Bartuška, Johan Binder in Jožef Wernndl bili so zaradi umora in uboja na kazni smrti na večalah obsojeni. Napadla sta bila neki stari zakonski par in ga tako ranila, da je žena umrla, mož pa še zdaj ni zdrav. Oropala pa sta

nesrečnim zakonskim le eno krono in neki skoraj nič vredni prstan. Ostali obtoženci so bili razven oproščene osebe obsojeni na težko ječo od 2 tedna do 10 let.

Veleizdaja.

Praga, 26. julija. Pred deželnoobrambeno divizijsko sodnijo v Theresienstadt vršila se je razprava proti zaradi veleizdaje obtoženim sestram Sinaidi, Mariji in Lizi Bayer. Sinaido so obsojili na smrt na vešalah, ostali dve sestri pa ste bili oproščeni.

Gospodarske.

Tedenski jedilni red v vojnem času.

V p o n d e l j e k: Opoldne: korenjeva juha, parmezanove omelete iz krompirja s špinacem. — Zvečer: na slanini pražen krompir.

V t o r e k: Opoldne: juha iz koruznega zdroba, vkuhan domači zajec z fridati iz riževe moke. — Zvečer: prežgana kuhana salata s pečenimi jajci.

V s r e d o: Opoldne: nepristna riževa juha, karfiol s krompirjem. — Zvečer: Praženi žganci iz koruznega zdroba s salato.

V č e t r t e k: Opoldne: kislična juha, guljaževa omaka s koruznimi cmoki. — Zvečer: Krompir s surovim maslom in redkvijo.

V p e t e k: Opoldne: grabova juha, na skuti praženi žganci s črešnjevim kompotom (zavar-kom). — Zvečer: Napolnjena koleraba.

V s o b o t o: Opoldne: kapusova juha, koruzni cmoki s sirom in salato. — Zvečer: Špinac z neraztepenimi jajci.

V n e d e l j o: Opoldne: juha s štrukelji, kuhano svinjsko meso z zeljem, črešnjeva pogaca. — Zvečer: Jetra s sirom na kruhu.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Poročilo od četrtega zvečer.

D u n a j, 29. julija. — Uradno se razglašajo:

Rusko bojišče. Na meji med Bukovino in Besarabijo napadli so hrvatski deželni brambovci in ogrski črnovojnik močno izzidano rusko postojanko. Sovražnik bil je popolnoma presenečen in je zbežal po krvavi borbi, ki ga je stala 170 mrtvih, v svojo utrdbo. Vzhodno Kamienke vjele so naše čete 1 oberstlajntanta, 7 oficirjev in 500 mož. Pri Sokalu smo zopetne napade nasprotnika zavrnil.

Italijansko bojišče. Na primorski fronti napravili so Italijani le pri Sdraussini in pri Vermiglianu brezuspešne napade. Pred mostičjem pri Gorici izpraznil je sovražnik svoje naskočne postojanke in je šel nazaj na črto, ki jo je imel pred bitko. Ob koroški meji artiljerijski boji in praske. V tirolskem obmejnem okraju bil je neki sovražni bataljon pri Marku v dolini Etsche nazaj vržen; pri Tofani pa je bila neka italij. kompanija razpršena.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

* * *

Nemci so severno Suvalkija na obeh straneh v Elito vodeče

železnice zasedli del sovražne postojanke. Vjeli so pri temu 2.910 Rusov in 2 strojni puški. Ob Narewu so se ruski napadi pod velikimi izgubami zanje izjalovili.

Znati se mora pomagati. Tudi v dragih časih zamore se z malim denarjem osvetojujo domačo pijačo zvivati, s tem da si jo sam napravi. 100 litrov domače pijače zamore vsakdo lahko napraviti. Substance z navodilom stanejo 4 K 50 h franko po povzetju pri Johanu Grolich, Brno št. 636 (Moravska). Ta domača pijača osveti brez da bi opijanja in delozmožnost človeka zmanjšala.

Pri vladujočem gorkem letnem času je priporočljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozarjamo na našnji inzerat Lysoform-tvornic.

Mladenci!

Pokažite svoje navdušenje za cesarja in domovino in stopite v vrste

c. k. prostovoljnih strelcev.

Naznanila sprejema poveljništvo c. kr. strelcev v Ptuj, rotovž, I. nadstr.

Ljudska kopelj mestnega

kopaljšča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Viničar

šolan in zanesljiv in kravja dekla se iščeta. — Ponudbe na Joh. Grubitsch, Maribor, Tegetthoffstr. 11.

Franz Schönlieb

tovarna orožja in izdelovalnica fluh pušk, Berovje na Koroškem.

Direktni nakupni vir za moderne lovske puške. Reparaturo, prenašanje, strokovnjak, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnostjo strela in nova kopita najceneje. 320 Ilustrovani cenik brez stroškov.

Štajerski voziček

dobro ohranjen, se poceni proda. Vpogledati je pri Blaschitz, Ptuj, živinsko sejmishče. 324

Krepki

intelligentni deček

z dobrim šolskim spričevalom in obeh deželnih jezikov zmožen, sprejme se v trgovini z mešanim blagom J. F. Schescherko, Sv. Jurij ob juž. žel.

Vsak izpuh (Flechte)

tudi zastareli izpuhi na glavi ali v bradi, izpuhi kože, srbenje, kraste se potom mojega kosmetično-naravnega

„Universal-Flechtenmittel“

v kratkem času z mazanjem odpravi. — Mnogo zahvalnih pisem. Cena K 3.—. Edina zaloga: Pharm. Mr. Ludw. Auer, Dunaj III., Kúbeckgasse 15. 327

Pekovski učenc

se takoj sprejme pri g. Antonu Kodritsch, pekovski mojster v Ehrenhausenu. 344

Sesekani špeh

koruzu, kašo, ajdo kupuje Hans Sirk, Maribor, Hauptplatz. 265

Učenec

za trgovino z mešanim blagom zdrav in krepk, z dobro šolsko izobrazbo, nemščine in slovenščine zmožen, 15 let star, se takoj sprejme pri Hans Fuhrmann, trgovec, Leoben-Seegraben

Pekovski učenc

se takoj sprejme pri g. Antonu Oprausch, pekovski mojster v Pragerhofu. 340

Kdor mi takoj piše, dobi malo škaltjico pravih Kola-tablet zastoj!

Rad bi vsakomur, ki ima slabe živce, poskušal mojeja sredstva doposlal. Ono okrepča živce in izboljša s tem toliko zdravje, da se čuti kmalu tako svežega, zdravega in podjetnega, kakor bi se moralo po naturi biti.

Kola-Dultz obrami poleg tega tudi živce pred slabostjo v bodočnosti. V lastnem interesu vsacega čitatelja tega inserata, kateri nima perfektnih živcev, ali kateri postane hitro truden in opešan, ali kdor trpi na glavobolu ali pomankanju spanja, želim, da naj poskusi Kola-Dultz; gotovo bode potem kmalu kakor mnogo drugih dejal:

Jaz nimam več živcev!

Najboljši živci so tisti, od katerih se najmanj opazi. Kola-Dultz je prijatelj živcev. Prijeten je v rabi in njegov učinek je stalno okreptanje. Kola-Dultz je absolutno neskoljiv in se priporoča mozem, ženskam ter otrokom. Starost nima pri tem nicesar reči. Je realni preparat za ojačenje živcev. Kola-Dultz je povsod na oestu, kjer živci pešajo ali bolijo ali se jih na drugi neprijetni način opazi. — Edino je in nedoseženo!

Pišite mi takoj dopisnico in zahtevajte gratis-posiljatev poskusne škaltjice. 355

Lekarna „Sv. Duha“, Budapest, VI. oddelek 420.

1 plemski merjasec in 2 plemska prašička

vsi 3 mesece stari, nemško zlahtno pleme, so po dnevni ceni na prodaj. Vprašanja na graščino Freienberg pri Celju. 338

Redilna kocka „Favorit“ najboljša juhina kocka!

najcenejši nakupni vir za prekuščevalce v posodah po 200 kosov naprej, 100 kosov K 3.60. Razposiljatev po povzetju na vse poštne postaje. Grünwald's Suppenwürfelvertrieb, Wien I, Gonzagagasse 12. 339

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Mataga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekel. 1.20 K. Protikajšju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekel. 1 K.; izvzrtno mazilo, ki odstrani bolečine. — Blejburški živinski prašek à 1.20 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1.60 — Izvirni srup za podgane, miši, ščurke à K 1.—. Razposiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Koroškem. 49

Dva majerja

za dve majeriji, ki imata vse v hiši, s 3—5 in 5—7 delavskimi močmi, ki se razumejo dobro na kmetijstvo, se takoj sprejmeta. Obe majeriji ležite ob okrajni cesti. — Naslov pove uprava tega lista. 343

En komi, ena prodajalka in en učenc

se takoj sprejmejo v trgovini Adolf de Costa, Brežice pri Savi. 325

Komi ali prodajalka

prednost imajo iz dežele, in eden učenc poštenih starišev, znanje slovenskega in vsaj nekoliko nemškega jezika, se sprejmejo takoj ali do 15. avgusta t. l. v trgovini z mešanim blagom J. Belina, Macelj, pošta Podlehnik (Lichtenegg) pri Ptuj. 342

Brata Slawitsch v Ptuju

Floriansplatz in Wagnertorgasse
 priporočata izvrstne šivalne stroje
 (Nähmaschinen) po sledeči ceni:
 Singer A ročna mašina K 50—
 Singer A K 60—70—
 Dürkopp-Singer K 70—90—
 Dürkopp-Ringschiff za ši-
 vilje K 130—
 Dürkopp-Zentralbobbin
 za šivilje K 140—
 Dürkopp-Ringschiff za
 krojače K 160—

Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarem Obertheil,
 Luxusausstattung K 160—180—
 Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje K 160—180—
 Minerva A K 120—
 Minerva C za krojače in čevljarje K 160—
 Howe C za krojače in čevljarje K 90—
 Beli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najine cene so nižje
 kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate)
 Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost
 je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas.
 Cenik brezplačno.

Armada ura z napestnikom.

Nikel, jeklo, srebro in
 zlato
 Velikost kakor slika odprta ali
 dvojni mantelj
 Nikel ali jeklo, velikost kakor slika K 10—
 Z radium-svetilnikom, velikost kakor slika K 15—
 Z dvojnimi manteljem (šipa se ne zdrobi K 20—
 radium K 30—
 Original Omega K 40—
 Omega radium K 60—
 Zgorajšna ura z napestnikom, nekaj večja K 6—
 Ista, elegantna plošča K 8—
 Z radium-svetilnikom, I. kakovost K 10—
 Zepne budilnice z ali brez jermena K 15—
 Iste z radium-svetilnikom, I. kakovost K 24—
 Vojne ure z 2 ali 3 cesarskim reliefom K 5—
 Vojna budilnica kanone K 5—, bobnar K 6—
 3 leta garancije. Razpošiljatev po pošiljanju svote s 50 h
 za poštnino tudi na bojišče po
 I. eksportni hiši za armada in vojne ure
Max Böhnel, Dunaj, Margaretenstraße 27/51.
 Originalni fabrični cenik zastoj. 261

Vinogradniki!

Priskrbite si pravočasno uspešno sredstvo
 zoper Peronospero! Bakrena galica (Kupfer-
 triol) se vsled vojske tudi za visoko plačilo sko-
 raj ne more dobiti.

Kot popolno in najboljše preizkušeno na-
 domestilo priporočati se zamore le 155

Perocid.

Perocid pošilja po najnižji ceni tvrdka:
D. Rakusch v Celju.

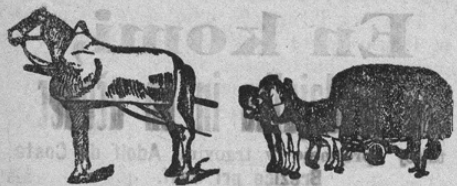
5 vinarjev

stane dopisnica, s katero zamorete zahtevati moj glavni cenik
 z 4000 podobami, ki vsebuje bogato izbiro potrebnih rabnih
 in darilnih predmetov ter se pošilja vsakomur
 zastoj in franko. 39

Prva fabrika ur HANNS KONRAD
 e. in kr. dvorni liferant, BRÜX št. 730 (Česko).

Prave nikel-žepne-ure K 4-20, 5-—. V srebru
 K 8-40, 9-50, niklasta budilnica K 2-80, ura-kuka
 vica K 7-86, ura na pendelj K 9-—
 Razpošiljatev po povzetju. izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Wasserdichte Wagenplachen

Vododržne vozne plahte

K 20— K 25— K 30—
 3 m 3 1/2 4 m dolge

Wasserdichte Pferddecke — Vododržne konjske odeje
 rujava 1-90 m dolge po 10, 12, 15 kron, priporočata

Slawitsch in Heller v Ptuju

trgovina z blagom. 243

100 lit. domače pijače!

osvežujoče, izvrstna, vzame željo, zamore vsakdo
 z malimi troški sam napraviti. V zalogi so:
 ananas, jaboljka, grenadine, maline, mškat-
 bruske, pfermenc, pomaranče, waldmeister,
 višnje. Vsak neuseh izključen. Ta domača pi-
 jača se pije lahko poleti hladna, pozimi pa
 vroča namesto ruma ali žganja. Snovi z na-
 tančnim navodilom stanejo 4 K 70 h franko po povzetju. Na
 5 takih porcij dajem 1 porcijo zastoj. Za ekonomije, tovarne,
 večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker
 to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame delozmož-
 nosti. 316

Johann Grolich, angeljska drožerija, Brno št. 636 (Moravska).

G iz najboljših vegetabilij sestavljeni posebej preparirani čaj, se
A kot domače sredstvo zoper obolenje živcev
N z uspehom rabi.
L Ta čaj pomiri živce, odpravi bolečine, poveča telesno moč
I in splošno dobročutje, pospešuje prebavo.
O Edno pristen se dobi ta čaj pri
N c. in kr. dvorna in nadvojedna. komorzemu dobavitelju
A **Julius Bittner**
 lekarnar
Reichenau, Nižje-Avstrijsko. 194
L Ta čaj „Ganglional“ se na vsako pošto pošlje proti vpo-
 šiljati 3 kron poštnine prosto; pri povzetju se cena zviša
 za 35 vinarjev.

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Vročina

pred durmi!

V tem času izbere modra gospodinja skrbno jedila in pa
 dvojno na zdrave svoje družine. Z vsem računajoč, ako bi se
 katerakoli kužna bolezen vendar pojavila, ima vedno veliko ste-
 klenico Lysoform-desinfekcijskega sredstva doma. Zanesljiva desi-
 fekcijska moč Lysoforma potrdijo znanstvena raziskovanja inštitu-
 tov profesorjev: Lüffler, Liebrich, Vas, Pertik, Proskauer, H
 Vestes, Tauszk, Vertun, Pfuhl, Pfeiffer, Ujhelyi, Perronico, Lur
 itd. Pazimo nato da dobimo Lysoform v originalnih steklenicah
 ali posodah, na katerih vinjetah in papirju je firma

Dr. Keleti & Murányi, kemična tovarna v Ujpestu

ter varstvena znamka označena. 336

Vsebinska steklenice g 100 250 500 1000 2 1/2 kg

cena steklenice K -90 180 310 5- 10-

Z ozirom na pričakovano večjo potrebo naj se vsako pravočasno
 z Lysoformom preskrbi.

Zanimivo knjigo o „Zdravju in desinfekciji“ od odličnega zdrar-
 nika pošljejo na željo vsakomur zastoj in franko

Dr. Keleti & Murányi, kemična tovarna v Ujpestu.

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stano- vanja in posestva v Ptuju

izvršuje
 vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotova)

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, iz-
 datna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 11—
 franko po povzetju. 1/2 klg. veleprima najfinejši
 čaj K 2-20 oddaja A. Sapira, eksport kave in
 čaja Tiszabogdan 490. 766

Krapinske

-toplice
 (na Hrvatskem)
 Pojasnila in
 prospekt se
 dobe zastoj
 od ravnateljstva

ozdravijo

protin, revmatizem in skrnino.

184 Otvorjene od 20. aprila naprej.

Mestna hranilnica v Ptuju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in
 vsak praznik od 9. do 11. ure
 dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.